

స్నేహాలతా కవితాసంఘ పుష్పము

శ్రీమత్సరదేవతామైనము.

క వి తా కాం తా వి హా ర ము.

[ప్రశాసనము.]

గ్రంథకర్త :

కవిజనారాధ్య

వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారావుగారు,

హెడ్ మాస్టర్స్,

శ్రీ లక్ష్మారాయ నిడిలో నూహ్మటె

అండ్

ప్రెస్సింగ్స్

స్నేహాలతాకవితాసంఘము

కొల్లూరు,

శ్రీ జుబ్బోలు సోపాన

శ్రీ జైప్రసాద ముద్రాక్షరశాల, పెంతుపాడు.

1934.

కాపీరైట్ రిజర్వుడ్.

శ్రీమత్పరమేశ్వరాయనమః.

తొలి పలుకు.

పాతకమహాశయలార !

ప్రతిజీవికిని నిద్రయనునది ముఖ్యము. జీవకోటిపైకి మానవులు విజ్ఞానధనులగుటంజేసి చూరోగ్యశాస్త్ర మనునది నిద్ర ప్రధానముగఁ బరిగణింపఁబడుచున్నను ధర్మ మతిక్రమింపక నీటిబుగ్గలవలె నస్థిరమైన యీ ప్రాణమును పిదపల్లవలవలె యీశములో మాయ నుగం భోగభాగ్యములును శాశ్వతములుని భ్రమింపక, యుపరపోషణార్థమై పగటికాలమంతయు వ్యవహారిక పరిశ్రమలయందు న్యర్థమగుటం జేసి, మిగిలిన రాత్రిభాగమే పరమార్థసాధకంబగు ద్దీపతారాధాసక్తి వేచ్చింపఁబడవలసినదగుటచే నట్టి సమయమును శక్తికొలఁది భక్తిమాన్గమున వినియోగించుట సర్వవిధముల శ్రేయోదాయకమని నాఁబ్రాసాదము. రాత్రిభాగము నిశ్శబ్దముగ నుండుటంజేసి కవుల కశ్యంతప్రియముగనుండును. జ్ఞాను లిట్టియవకాశమును వృధఁబుచ్చరు.

ఈ చిన్నిగ్రంథము రాత్రిభాగమునం దుత్పత్తి యైనదనియు మహావేశసంభరితాత్ముండనై సరస్వతీసేవకన్న మిన్నయగు ధర్మము మానవులకు లేదని నిరూపించుచు నాశువుగ వాయుఁబడినదనియు నా యీవిషయము లన్నియుఁ గవితారసాస్వాదనివుణు లెఱింగినవే గనుక విస్తరింపక యింతటితో విరమించుచున్నాడను.

శా. ప్రాంభించినదాది నాశుకవితా శ్ర ప్రావీణ్య మేపారగా
 నౌరాయంచు నుతించుచందము ననా శ్ర యానంబుగా నిద్రి శృం
 గారప్రక్రియఁ జెప్పు బుద్ధిగరిమకు శ్ర గల్పించినా విలులే
 కారుణ్యంబున నన్ను బ్రోవు మెప్పుడు శ్ర గౌరీ ! పరాదేవతా !

ఇట్లు, బుధజనవిధేయుఁడు,

రామసుబ్బారాయఁడు, బి. ఏ.,

శ్రీమత్పరదేవతాయైనమః.

ఆ శ్రీ ర్వా ద ము.

—+—

శా. శ్రీమత్కొల్లపురంపు రాజ్యరమివాసిమిరః బాలింపుచుక
శ్రీమంతంబగు కీర్తికి నెలవునై ! చెల్వొందు రత్నాంబ స
ప్రేమానూనకటాక్ష నీక్షణరుచుల్ ! దీపింప నకబ్రోచు వి
ద్యామాన్యండనటంచు శేషగిరిరాయా! లోలలేడందునక. 1

శా. శ్రీరాజ్ఞుని రత్నమాంబిక కృపక ! జెన్నారు కొల్లాపుర
శ్రీరాజ్యంబున నున్న వారసుగుటక ! స్నేహంబుడై వార నెం
దోరాజ్యలైదు భక్తిభానములు నీ ! కొచ్చారె నా పట్టునక
ప్రారంభంబులు నృద్ధిజేసివె ధరక ! మైత్రీప్రభానొన్నతిక. 2

ఉ. తాతయుఁ నండ్రయుక జనినదానినిబట్టి మహానయమ్మునక
ఖ్యాతిగడించు నత్యుత్తు లనంతముగాఁ బొనరించుచుండుటల్
నీతికి లక్షణంబనుచు ! నీవటు సజ్జనమార్గవ ర్తినై
భూతలనుండు మింగఁగల ! భూరియశమ్మును నిల్పినావహా. 3

క. శివతారానళిలోనక

గవితామాధురునిఁ గోలి ! శౌరవ మొప్పక

గవిలోకము నుతియింపఁగ

భువి వెలయకజేసినట్టి ! పుణ్యుడ వీవే.

4

ఉ. శ్రీయుత తాండ్రవంశమున ! సిద్ధచరిత్రుడవై జనించి వా
లాయముగా కవిప్రవరు ! లక నగురీతిని నాదరించి లే

ప్రశ్న. గునమా కావ్యమటంచు నెంచి 'కవితా' (కాంతావిహారంబు) 'మిత్ర'

శా. అచ్చోత్తించితి నాదుపుష్కము లా / పూనంబు సంద్యులగా
వెచ్చమ్ము గణియింప కెంతయునునం / ప్రీతి విలోకించుచు
హెచ్చోక్తి గడించినాడవుగదా / యిష్టమనక భాతిలో
నుచ్చోలనుగాంచుమింక బుధులొసోయించుచు వైచ్చుగక. 7

మ. ధన ధాన్యాది విశేషభాగ్యతతి వి / న్యాబుద్ధు లాజ్ఞించుచున్
జను తారాయని మెచ్చువై ఖరిని సచ్చారిత్తమున్ గాంచి మిం
చిన యాదార్యముజూపినశ్చ వ్రల యాశీస్సుతోతలన్ దాల్చుమో
యనఘా! శ్రీయత తాండ్రశేషగిరాయా! సికుద్వీర్యాయవా.9

మంగళం.

(25). (25). (25). (25). (25).

శ్రీమత్పర దేవతాయైనమః.

కవితాకాంతావిహారము.

+రికె+

[ఏకాశ్వాసము.]

శా. శ్రీవాణీ కరుణాకటాక్షకలనా ♦ క్షీరాబ్ధి నోలాడుచున్
జేవల్మీరఁ గవిత్వమల్లుచు యశ ♦ శ్రీ వృద్ధిగావించుచున్
దేవారాధనతత్పరుండనయి ధా ♦ త్రిగౌలమున్ బుచ్చు న
ద్భానంబుల్ దయసేయుమంచునెడలో ♦ భావించుమూర్తిత్రయిన్.

ఉ. నిద్దురవీడి నన్నిటలు ♦ నిచ్చలు రాత్రులయందు వ్రాయఁగా
వద్దనియేలకుండెదవు ♦ భామిని ! బద్ధకముండువేళ నా
వస్త్రశ సంభవించునను ♦ వార్తలెఱుంగవో ? నీపెఱింగియున్
దద్దయుఁ బట్టుపట్టుటలు ♦ ధర్మమె యెప్పటికేనియున్ సఖి! 2

ఉ. ఈవిధినాకునై నగన ♦ నేల దురంతవిషాదచి స్తవై
దైవమువ్రాసిపెట్టినది ♦ తప్పునె యెవ్వరికై నఁగాని న
న్నీవిధి నిద్రవీడి లిఖి ♦ యింపుమటంచు విధాతవ్రాసి నా
జీవితమిట్టలే గడచుఁ ♦ జెల్వరొ ! దీనికిఁ జింతయేటికిన్. 3

ఉ. నిద్దురపోవుచుండినను ♦ నిల్వదు నెమ్మనమందుఁ జేమి నా
వద్దకురమ్మటంచు బల ♦ వంతముగా ననులాగుచుండు నే
నెద్దివదించినన్ వినక ♦ యిట్టలే మత్కవితాలతాంగి న
న్నొద్దికమీరఁజేర్చి నరఃసోక్తులు వ్రాయఁగఁజేయు నెప్పుడున్. 4

- ఉ. నాకొకనాటిరాత్రి లల ♦ నా ! కనుపించి ఘహోదయమునకా
నాకవితాలతాంగి యొక ♦ నాడును మానకుమానకంచు నా
కేకవిధమునకా నుడివె ♦ నిట్టులె జీవితముండుదాక నా
పై కృతులకారచింపుమనిభాగ్యము దాన లభించునం చొగిన్. 5
- ఉ. మానక దానిపల్కులె స్ర ♦ మాణములంచుఁ నలంచినాడ క
స్లోనలనాను భాష్పముల ♦ కుక వశమాచు సరస్వతీసతీ
మానిని యిట్లుపల్కు నను ♦ మానమదేటికి మానినీమణి
ఈనియమంబునకా నడువఁ నెంచితి నాళ్లులు వెళ్లఁబుచ్చుచున్. 6
- ఉ. మానుడు మానుడంచు నను ♦ మాటికి మాటికి మాటిమాటికిన్
మానిని ! చెప్పనేటి కొక ♦ నాటి ప్రసంగముకాదు కావునకా
మానుట నాకసంభవము ♦ మాని యొసర్చువ నేమిచెప్పమా
మానెడ హర్ష మింకొకటి ♦ మానుగ నాకెట్టులె ను జిక్కినకా. 7
- చ. కలదొక చిత్రగాథ తమ ♦ కంబున విష్ణు రహస్యమిద్ది నే
నిల జనియించి పెద్దనయి ♦ హెచ్చుగ బుద్ధులు నేర్చినంత నా
కలవడె దైవసంగతి న ♦ మస్తముఁ జెప్పెద నీకు భార్యవై
వెలిగెడుదానవౌట ననుఁ బ్రేమదలిర్పఁగఁజూచుచుండుటన్. 8
- చ. తిరిగితి దేశదేశములు ♦ దీనికిన్ కడుచింతఁబూని నే
నరుగనిచోట్లు లేవు వయ ♦ సంతయు నీగఁజెల్లుచుండె నం
చెఱిగి తదేకనిష్ఠఁగొని ♦ యే జపమూనుచు నేయుచుండఁగా
పురమదహాళుండైన భగవంతుఁడు దర్శనమిచ్చె నంతటన్. 9
- ఉ. ఏనొనరించినట్టి జప ♦ మీవిధి సత్ఫలమా తెఱింగి నా
మావన మెప్పుడుకా నుకృతఁమార్గమునకా జను భాగ్య మిమ్మటం
చే నపు డా మహాత్ముని భ ♦ జించితి నెక్కుడు భక్తిపెంపునకా
తాని పదారవిందములఁబ్రాలుచు వందన మాచరించుచున్. 10

- ఉ. అంతట లేవనెత్తి నము ♦ దంచితరీతినిఁ బుత్రువోలె న
 న్నెంతయు నాదరించి భయమెంతయు వీడుమటంచుఁ జెప్పి న
 త్యంతసుఖంబుఁగల్గు నడు ♦ పాయము జెప్పె నొకండు సాకు ని
 శ్చింతమనమ్ముతో నడఁడు ♦ సెప్పినదంతయు నేగ్రహించితిన్. 11
- చ. మనుజునకున్ బ్రథానము నమంచితసౌఖ్యము దానిఁగోరఁగాఁ
 బనినడ దెంతమాత్రమును ♦ బామరకోటికి దాని నెట్లా గాం
 చినమనుజుండు కష్టములఁ ♦ జింకడు పొలనడు తాపమేదియున్
 దినదినమున్ తుణుతుణ ము ♦ దేవనిగా జప మూనిచేసినన్. 12
- చ. జపమాలకన్న మిన్నయగునశ్శత్రులన్ రచియించుచుండుటల్
 విఘ్నమనంబుతోడ నర ♦ విందనకాతునిఁ గొల్పుచుండుటల్
 గృహయును దాల్చి బీదలకున్ నెల్లపుడున్ దగుసాయ మిచ్చుటల్
 చపలతలేని చిత్తమున ♦ సాధుజనాళికి మ్రొక్కుచుండుటల్. 13
- ఉ. ఈ పరమార్థతత్త్వగుణ ♦ మించుక నేవినంతసంతలోఁ
 బాపము తెల్లఁబాసెనని ♦ భావమునం దలపోసినాడ నే
 నోపికతోఁ దదగ్రమును ♦ నూరక నామనసార నెంచుచున్
 దాపను లేగుమాంగమును ♦ నద్దయుఁబట్టఁగ నిశ్చయించితిన్. 14
- చ. వ్రతములపొంతఁబోక మపఃవాసపరాజ్ఞుఖుడై మెలంగుచున్
 సతతము దీర్ఘ సేవయును ♦ సంధ్యలువార్చుటయున్ దృఢించుచున్
 మితముగ మాటలాడుచు నమెయగుణాధ్యులకెల్ల మ్రొక్కుచున్
 కృతులను వ్రాయుచున్ గడుపఁ నెంచితి జీవిత మిట్టు లోనభి! 15
- ఉ. అప్పటినుండి నేటివర ♦ కాపరమాత్ముని యాన నించుకొ
 దప్పక సత్తపంబులను ♦ దానము భర్తము లెన్ని యేనియొ
 మెప్పుగడించుపద్ధతు ల ♦ మేయముగాఁగ నొనర్చుచుంటి నో
 యొప్పులకుప్ప! దేహబల మార్చుకొలందినీ నేవఁజేయుచున్. 16

శా. ఈరీతిఁ బ్రతివాసరంబు నెననెం ♦ తేనికొ మహతోత్సాహ మే
పారంగాఁ గడుభక్తిఁదాల్చి వరదున్ ♦ ధ్యానింపఁగా సత్కృప
శ్రీ రంజల్లఁగఁజేసి దర్శనము ని ♦ న్నెన్ నాకు దివ్యాకృతిఁ
బ్రారంభించితి స్తోత్రపాఠములు న ♦ స్థానంబచి స్థంబునన్. 17

గీ. అంత నాభక్తి కెంతేని ♦ సంతరంగ
మందు మెచ్చికోనుచు సంత ♦ మందుఁ జేర్చి
నరమొకండు నాకిచ్చె న ♦ ద్భాగ్యమొనరి
సంత నజ్ఞానలీలలు ♦ నందరింబున. 18

మ. కలలోఁ గాంచినరీతి నెంచితిని త ♦ గ్ధాధానినోదంబు లే
నిలజన్మించినదాది నింతవర కొ ♦ క్కిట్టెనెఁ జేకూరలే
దల పుణ్యంబున లభ్యమయ్యె ననుచున్ ♦ స్వాంశమునందెంచితిన్
విలసత్ప్రజ్ఞనుగాంచుపుణ్యమొనవెన్ ♦ నిండాదుసౌఖ్యంబునన్. 19

ఉ. ఆవరమెట్టిదంచు మన ♦ మందున శంక జనించునేమొ నీ
కోవనితామణి ! వినుము ♦ నోనికఁబట్టి వచింతు నిట్లు సా
ఖ్యావహమైన జీవితము ♦ సందుటకై కవితాలతాంగికిన్
సేవ లొనర్పఁగావలయు ♦ నేనటులే యొనరింపఁబూనితిన్. 20

చ. ననువరియించె సంతట ఘ ♦ నమ్మగు వేడుకమీఱఁగా ముద
మ్మున ననుబోలరం చెవరు ♦ పొందుగ నేనటులే వరించితిన్
మనసిజతాపభారమున ♦ మగ్నిగుఱు దాళఁగలేక యాపయిన్
గనఁబడె సౌఖ్యసంపదలు ♦ కాంతరొ! వేఱుగఁ జెప్పనేటికిన్. 21

మ. కవితాకాంతయు నేనునున్ గలసి వేడ్కల్ విచ్చలింపంగఁ ద
త్కవితాలీలలఁ దేలుచున్ మునుఁగుచున్ ♦ గాఢానురాగమునన్
నవకాంతిన్ వెదఁజల్లు పుష్పలతీకన్ ♦ నానాప్రకారములన్
భవినంచారము నేయుచుంటిమెటులో ♦ మోక్షంబు పేక్షించుచున్.

చ. సవతి తటస్థమాయెనని ♦ చానరొ ! కోపము జూపబోకు మా
కవియుట మానబోకు తమ ♦ కంబునఁ దీరికఁగల్గువేళలం
డవిరళప్రేమ నీవయిని ♦ హాయిగఁజూపెదఁ గాని ప్రేయసీ
కవసము ప్రాయువేళఁ బొడఁగట్టదునున్మి భవత్స్వరూపమున్. 23

చ. నినువరియించి వేటొంటె ♦ నేనెటులన్ వరియించితంచు నె
మ్మనమునఁగోప మూసకుము ♦ భామినిచెప్పెడ నొక్కవాక్యమున్
పినుము విశుద్ధచిత్తమున ♦ నిన్నునరింపకమున్నె దానిన్
మనసున బెట్టినాడఁ బ్రథమంబున నాపయి నిన్నుఁగోరితిన్. 24

ఉ. నాకొక నాతియున్నదని ♦ నాతిరొ ! వేటుగఁ జెప్పనేటికో
లోకమెఱుంగు నంతయును ♦ లోల విశాల వృథాయతాక్షిరో !
నాకథ నీవెఱింగియు మ ♦ నమ్మున నన్ను వరించుటేల ? ఆ
స్మృతి కినుకన్ వహించుటది ♦ భావ్యమె లోకమునిన్ను మెచ్చునే? 25

ఉ. నీకిప్పుడేది లోటు ధర ♦ ణిగ్గలచిత్రము లన్ని చూపితిన్
గాక మఱెట్టికష్టములు ♦ గల్గఁగనియ కనేకరీతులన్
జేకొని ప్రేమభావమున ♦ నిన్నెడఁ జేర్చితిఁ గాఁగిలించితిన్
నాకవితాలతాంగినలె ♦ సన్నిధి నిన్నును నెమ్మనమ్మునన్. 26

ఉ. కాని యొకింతభేద మటు ♦ గన్నడునన్న యదార్థవాక్యమా
దానికి నేమిసేతు గుణ ♦ ధర్మముబట్టి వచింపఁగాఁబడెన్
దీనికి నెమ్మనమ్మున న ♦ తీ ! విలపింపఁగనేల ? కైతలో
దానికి నేర్పుఁగల్గె నిను ♦ దాటఁగ వాదము పెంచనేటికిన్. 27

ఉ. అయ్యది కారణంబు మన ♦ మర్పణఁజేయఁగ దాని కంతగాఁ
గయ్యమెఱుంగ దెట్లు నొక ♦ కాలమునందును గట్టపెట్టలే
దెయ్యడనైన నన్ను వరి ♦ యించినదాది విసోదలీలన్
నెయ్యముదియ్యమున్ సలిపి ♦ నేర్పునఁగ్రిగడించె ధాత్రిలోన్. 28

- ఉ. నీవును దానివోలే నవ ♦ నీత సమానమనంబుతోడ న
 ద్భావముదాల్చి కైతమును ♦ వాసి రసజ్ఞులు మెచ్చురీతిగాఁ
 బైవివరించినట్లు నడు ♦ వక్ దలపెట్టుమ నీపయిన్ బ్రయ
 శ్రీవిలసిల్లజేయుదుఁ బరిస్ఫుటభంగిఁ బ్రసూక్తలూడుచున్. 29
- ఉ. ఏదినమందు నన్న వరి ♦ యించెనొ మళ్ళి వితాలతాంగి నా
 పై దయనాటి పాయుటకు ♦ భావమునం బెప్పుడైన నోర్వఁగాఁ
 బోదు తుణుకునైన సల ♦ పొందిక చూతుమటన్నఁ జెప్పఁగా
 రాదు విలాసభోగముల ♦ రాజులజేయు మనోహరంబుగన్. 30
- మ. పనిమీఁదన్ బారుగూరి కేగునెడ న ♦ త్స్వీవీణ్య మేపారఁగా
 వెనువెంటన్ వలదన్న మాన దెప్పుడున్ ♦ వెంటఁడఁగా నన్న నీ
 మనినన్ మారు నచింప దెప్పు నుగూఁపవృత్తిన్ విరాజిల్లు నె
 మ్మనమా మెత్తనదానిఁబోల నెవరున్ ♦ భామావనోరత్నమా!
- ఉ. నీవటులెప్పుడైనను గ ♦ ణించితె నన్నటు వెంబడింపఁగా
 భావము నాపయిన్ నిలిపి ♦ భామరొ నశ్యము తెప్ప మొంటిగా
 నావిధి యిట్టులుండెనని ♦ నన్నెద నిందనచేసికొం చెటో
 పోవఁగ నెంచుచుంటి వల ♦ పున్ దలపున్ బచరింపఁజేయుచున్. 31
- ఉ. తానటు తోడునీడవలె ♦ దన్దయు ధర్మనిబద్ధచి త్తమై
 మానకవచ్చి యాపయిని ♦ మానసమందున డాగి బద్ధకం
 బూనినవేళ మైమఱచి ♦ యుండెడివేళ నదానుర క్తమై
 మే నటుతట్టుఁ దట్టఁగ నెఁమేల్పొరుదున్ నరసోక్తులూడఁగన్. 32
- చ. కలమటు పూనినంత వడి ♦ గా లిఖించెడు మేటిశక్తి నా
 కలవడునంతలోన మన ♦ మందున బద్ధకమూడిపోవు ని
 ర్మలమగు చిత్త మేల్పుడు సమస్తము జక్తఁగఁ గానుపించెడిన్
 సలత్తితఁడారయో యనెడు చందమునకరచియింతుఁ బద్యముల్.

గీ. నాఁడుమొదలు నేటివఱ కే ♦ నాడునైన

బద్ధకం బనుమాట నా ♦ నన్దలేదు

ఎట్టి శుభముహూర్తమున వ ♦ రించెనొక్కొక్క ?

సకలసద్గుణసాంద్ర నా ♦ చంద్రవదన.

35

ఉ. దానివిలాసవైభవము ♦ దానిమనోహర రూపకాంతియున్

దానిప్రసన్న నృప్తియును ♦ దానిచమత్కృతియున్ బ్రభానమున్

దానివిశాల నీశ్రములు ♦ దానియొరూరము దానితీవియున్

దానిమిటారిపల్కులును ♦ ధాతకునైన వచింపశక్యమే ? 36

ఉ. దానికి నీకు సాటికల ♦ దా ? యొక్కపైనను జెప్పునన్న నె

ద్దానికిగాను నీవీటుల ♦ దగ్గము బూనుచు మాటిమాటి కో

మానిని! స్తోత్రపాఠములు మానవు మానుముమానుమన్న నెం

దేనియు నానలేక వచి ♦ యించెన వేటికి? కృష్ణమాటలక. 37

ఉ. ఏటికి బిచ్చియంచు నను ♦ నెల్లప్పుడు గడునిందనేయఁగా

నేటికి నాలతాంగిపయి ♦ నేలవహింతువు కిన్న దానితో

మాటలు సెప్పఁగాఁదగు న ♦ మర్థతయున్నదె నీకుజెప్పుమో

బోటి వృధాప్రసంగములఁ ♦ బుచ్చెదవేటికి గాల మీగతిక. 38

శా. పాపంపున్ నడువలెల యా సతినె జేర ♦ బట్టంగఁ గల్యాణముల్

ప్రాపించెన్ శుభమున్ ఘటించె ధన మా ♦ పాదంపఁగానయ్యె ని

ష్ఠాపుంగా నొనరించె సత్కృతులు న ♦ ల్పకజేసి సౌఖ్యంబు నా

కేపారెన్ మనమందు శాంతిఁగొని తెం ♦ తేనిక సఖిరత్నమా! 39

మ. కవితారాజ్యము చేతికిచ్చె మిగులన్ ♦ గారుణ్యమున్ బూని దా

ని వినోదంబులు సెప్పఁగాఁదరమె వా ♦ నీవీక్షణంబుబ్బె దా

నివడింపంగ నికేమికావలయునో ♦ నీరేజువత్సేక్షణా!

వివరింపన్ బనిలేదు దేనికయినన్ ♦ విజ్ఞానతా వారికిక. 40

- ఉ. అంతట చక్రవర్తినయి ♦ హాయిగ భోగము భాగ్యమెల్ల న
త్యంతముపొందుచునుఖము ♦ నందుచుమెత్తని పుష్పశయ్యలన్
వంతగునందనంబులను ♦ నిండగుచందస చారుచర్మలం
దెంతయునానతిన్ గలసి ♦ స్వేచ్ఛగనాళ్లులు బుచ్చుచుఁగొనిన్. 41
- చ. పిలిచినయంతలోనఁ గడుఁ ♦ బ్రేముడిఁజూపుచు నచ్చి నాదనన్
నిలచి మనోహరాకృతిని ♦ నీటుగఁజూపుచుఁ బ్రాణనాథ! నన్
బిలచినకార్యమేమనుచు ♦ నెయ్యము దియ్యము నెఱియేనియున్
జిలుకుచుఁ జిల్క-వల్లులను ♦ జప్పిడి తెల్వని నుండఁగఁగొనున్. 42
- చ. మఱియొకనాఁటిరాత్రి తుణ ♦ మాశ్రము గన్నులు మూసిసంత నా
కరమునుబట్టి లేసి యిటు ♦ గాఢశమంబగు నిద్రఁజందఁగఁ
గరము విహదమయ్యెనని ♦ గాసిలిఁజలద సుకేనుచెప్పడున్
మఱువఁదలంచినన్ మఱువ ♦ నాశరమాతుణకాలమేనియున్. 43
- ఉ. నీకునుదానికిన్ గలదు ♦ నీరజగంధి ! యొకింతభేదమున్
నీకెఱిగింతు విన్న తన ♦ నే న్మరియింపఁగఁజేయు నెప్పుడున్
నీకటువంటిమూర్ఖత గ ♦ ణించినఁ గన్నడఁబోదు కాన చీ
కాకును జెందలే దెప్పుడు ♦ కాంతరొ! నీకిది గొప్పయేకదా! 44
- చ. తనపనికన్న వేటొకటి ♦ తప్పుగఁజూచు సమీపన చెప్పడున్
భనిగొని చేసితేని కను ♦ వట్టును గన్నులఁ గట్టిసట్లు ; ఎల
తనిబ్రతిమాలువాడఁ గుల ♦ ధర్మము దప్పని సాధ్య యకాటచే
డనవశమైతి నెల్లపుడు ♦ దానికి దాన సుఖంబు గల్గుటన్. 45
- ఉ. స్నానము సంధ్యయున్ వదలి ♦ నాడను నిద్రయు మానివేసితిన్
మానితి సర్వకార్యములు ♦ మానినిఁ గూడినదాది నీపయిన్
మానితిఁ బ్రేమనుంచుట న ♦ మస్తసుఖంబులు ధారవోసితిన్
దానికిఁ గాన్కఁగా సఖయ! ♦ నాకును నీకును వాదమేటికిన్. 46

గీ. అగ్నిసాక్షిగ నిన్నుఁ బెం ♦ జ్ఞాడుకతన
విడువరాదింక నిన్నెప్పు ♦ వినుతశీల
కొఱఁతరానీక సౌఖ్యంబుఁ ♦ గూర్చుచుందు
వగవ నేటికి నీవింక ♦ వనితమిన్న.

47

ఉ. నిన్నువరించినంత తరు ♦ టే! గృహకృత్యములన్ని శృద్ధతో
నెన్నఁడు బద్ధగించక న ♦ హించుటఁ జేసి యశంబునిల్పె; భా
గ్యోన్నతిఁ గాంచగల్గెతిఁ బ్రియోత్తలనొప్పెడు లక్ష్మీవౌట సౌ
భ్యోన్నతిఁ గూడగాంచితి యధోచితరీతిని నైహికేచ్ఛలన్. 48

మ. ఒకచో బంధులనానరించు తెలులం ♦ చూహింతువేమో సఖీ!
యకలంకంబగు చిత్తవృత్తి నిపుడా ♦ యూదార వృత్తంబులన్
బ్రకటింపన్ బనిలేదుగాని గృహమ ♦ ర్యానల్ విలోకించుచో
సకలంబున్ భవదీయవృత్తిపయినన్ సాంశమ్ముగా నిల్చెడిన్. 49

ఉ. అందుకుగాను నిన్ను మన ♦ మందున నిల్పితిఁ బ్రియభార్యగా
దెందమానందు నీవయి గ ♦ డిందిప్రియమ్మును చాల్చినాడ నా
నంతముతోడ నిన్ను సద ♦ నంబున నిల్పితి నాలతాంగితోఁ
బొందికమీరనుండునుప్రమోదముగూర్చుమసౌఖ్యమేర్పడన్.

ఉ. మానక మీరిటుల్ కలహ ♦ మాడినపేళఁ బ్రశాంతముండునే
మాననమందు నాకు లవ ♦ మాత్రమునైన న నడకవిష్కతో
దేనినిఁగాని చేయుటకు ♦ దీరదుగావున మీర లిష్టమున్
జ్ఞానగుణాధ్యతాచు నొక ♦ కాలమునైనను బాయఁబోకుడి. 51

చ. నినువిడనాడినట్లు నను ♦ నీవును వీడెదవం చెఱింగి నీ
కనుగుణమైన కైతమును ♦ సంతగఁ జెప్పఁగలేదు చెప్పినన్
బనులను గట్టిపెట్టుదువు ♦ నావలె సంతట నెట్టికార్య సా
ధనము లభించఁబోదు వనితా! గృహధర్మము లాచరింపుమా.

గీ. భార్య లేకున్న సంతాన ♦ భాగ్య మెన్ని ?
సంతతిగనలేని నరుని ♦ జన్మమేల ?
కవనమెఱుంగని వానికే ♦ ఘనతవచ్చు
గాన ముఖ్యంబు లీ మూడు ♦ గాంధ నాకు.

53

గీ. ఆ సరస్వతీకృపఁ గల్గి ♦ నంశఁ గల్గె
గవిజనారాధ్య బిరుద వై ♦ భవమునాకు
నరయ శిష్యుల నిష్ఠితి ♦ నచ్చటచటఁ
గీర్తి బ్రకటింపఁగానెంచి ♦ కీరనాణి !

54

చ. నిలిపితి నాంధ్రదేశమున ♦ నేర్పలరారెడు శిష్యసంతతి
జెలఁగితి దేశదేశముల ♦ సిద్ధయశంబును గాంచి శంఖయుగ
గొలిచితి లక్ష్మరాయ నృప ♦ కుంజరునిగ్ గవితాకాంతాంగితో
వెలసితి రాట్నభక్ గవిత ♦ విశ్రుతికెక్క నికేమికానలెగ్. 55

ఉ. కొల్లపురంబునందున న ♦ కుంతిభక్తిని పెల్లడించి నే
నల్లన పెద్దవార లహ ♦ హా! యని మెచ్చుగ నంఘమఁచొగి
మెల్లనఁ గూర్చినాడఁ నరు ♦ ణీ! కవితానని ప్రోత్సహింపఁగా
నెల్లవిధమ్ముల గణన ♦ కెక్కితి మితులి నాదరింపఁగ్. 56

ఉ. దానిబలంబుచేతనె గ ♦ దా యొకసంఘమొందుఁ గూర్చి య
ద్దాన జయంబుఁ గాంచితిమి ♦ తద్దయుసశ్శత తన్ని యేనియుగ
మానక జేయుచుంటి మన ♦ మానబలంబును బాటి యుండుచే
దానికి నాంధ్రలోకమునఁ ♦ నక్కునగాని యశంబు నిల్పెడిగ్. 57

ఉ. ఈ వాక సభ్యరాలవయి ♦ యీవిషయంబు నెఱుంగకుంటివే
యేవిషయంబుగూర్చి లిఖియింతు మొయ్యదియప్పడప్పడే
శ్రీవిలసిల్లఁ బ్రతికలఁ ♦ జేరుటలేదె ? నృపాలవండు లా
హరి వినియుండులేదనె. ♦ యట్టి యపూర్వ విచిత్రసంగతుల్. 58

శా. ప్రారంభించినదాది విఘ్నమెప్పుడుకా ♦ రానీక పోషింపగా
శ్రీరాజ్ఞీమణి రత్నమాంబనతియుకా ♦ జేయూతనిచ్చెకా గదా
శ్రీరమ్యంబగు “వైజయంతి” విభన ♦ శ్రీకాంతి జేకూర్చి వి
స్తారామోచము నింపదేచునకు కాంతా! యేటికీవాదముల్. 59

ఉ. ఈ విషయం బనంశయును ♦ నించుకగాని కొఱంశలేక న
ద్భావముతోడ సన్న గురు ♦ నర్చునిగా భజియించుచుండు శి
ష్యువళికికా వచించితి న ♦ మంచితబుద్ధి గ్రహించె నంతయుకా
దావిని నా “నరస్వతి” ముగమ్మన నీవరమార్థత స్వముకా. 60

నాయనదేశవాక్యము ల ♦ నారశముకా స్మరియించి పేర్చితో
నాయడుగున్ భజించి యొకగాఁడునుమానక భక్తిభావముల్
నాయెడ దైవసంగతి గు ♦ నమ్ముగనిల్పు నరస్వతీసతికా
శ్రీయునువాణియుకా గలసి ♦ చెల్వగఁజూతురుగాక నిచ్చలుకా. 61

ఉ. నేనును నా “నరస్వతి” యు ♦ నేర్చున జీవితముండుదాక యి
ట్లీనియమంబుఁబూని లిఖియింతుమురాత్రులయందునిద్రయేకా
మాని విచారమేటి కింకా ♦ మానిని! సత్యవితాలతాంగి మా
పై నెనరూనె లోటుగనుపట్టదు మాకోకయించుకేనియుకా. 62

శా. కాంతా! యింతనుఖంబునిచ్చె గవితాకాంతావిహారంబు నే
నంతోఁ గష్టమొనర్చి కాంచిత నితీ ♦ యేదేండ్లు పాలింబితికా
బంతంబుకావహియించి మానుమనుచుకామాట్లాడఁగాఁజెల్లునే!
జింతింపకా వలదింక దీనికొఱకై ♦ జీకాకులకా జెందుచుకా. 63

చ. తుదిపలుకుకా వచింతునికా ♦ తొయ్యతి! శ్రద్ధనుబూని విన్ను నీ
కిది శుభముల్ ఘటించు నిది ♦ యొక్కడుభక్తిని విన్నవారికికా
జదివినవారికికా గలుగుసౌఖ్యము మోక్షము నిందు నందునకా
విదితముగాఁగఁ జెప్పితిని ♦ నీడకు దీనిఁ బఠించుచుండుటల్. 64

అ శ్వా సాం త ము.

+ ❦ +

- చ. అరనిముసంబులోఁజెడెడు ♦ సట్టి శరీరము సన్ని సర్వమున్
స్థిరమని యెంచి మూర్ఛతను ♦ జేసితిఁ జేయఁగ రాని శార్వములే
దురితము గట్టుకొంటినిని ♦ దూపిలుచుంటి నుమాను హేశ్వరా
కరుణదలిర్ప నన్ననికఁగాతువా త్రోతువా యేమి సేతువో?
- చ. కొడుకులు నా స్తబంధువులు ♦ గూర్చి నొగంగడునట్టి భార్యయున్
విడువరు భాగ్యసంపదలు ♦ పెంపుగనుండెను వేళెలందు ; ఎ
ప్పుడయినఁ గాలువంగుతఱి ♦ మోముకుతిప్పగఁజూతు రందుచే
విడిచెద నట్టిలోకమును ♦ వీడను నీవనవనన్ద మీశ్వరా !
- చ. కదలఁగనీక నన్నెపుడు ♦ గామము చుట్టుకొనంగ నాపమున్
మెనలఁగనీక కోధమును ♦ మిక్కుటమాగతి బాధపట్ట నే
కుదురునులేక సంసరణ ♦ కూపముసంబడి మగ్గుచుంటి నిక
వదలక గొల్పుచుంటి బరువా? ననుబ్రోననుమాను హేశ్వరా! ౬
- చ. పరుల ధనంబుఁగోరఁ బర ♦ భామల కాసనిగుడ్డుఁ గూర్చిరమా
దురితము లాచరింప మఱి ♦ దుర్జనమైతిని సేయఁ గలడ కొ
వరమునఁ గన్న గానక స ♦ పర్యలు సేయుటమాన నేలొకో
కరుణ యొకింతరాదు కలిఁకాలమహత్వము నాదుకర్మమో? 4

— ♦ గ ద్య ము. ♦ —

ఇది శ్రీమత్పరదేవతా కరుణాకటాక్షులబ్ర కవితావిచిత్ర వాజ
పేయయాజకులపవిత్ర రామనాథపుత్ర కవిజనారాధ్య
బిరుదగేయ సుజనవిధేయ రామసుబ్బరాయ
ప్రణీతంబైన కవితాకాంతావిహారంబు
దేకాశ్వాసము సర్వము
సంపూరము.

ఓం తత్సత్ .

స్నేహాలతా కవితాసంఘమువారిచే స్రవకటింపబడిన
గ్రంథములు.

		రు.	అ.	పై.
1	రాఘవశతకము	...	0	2 0
2	మాధవశతకము	...	0	2 0
3	ఘృనచరిత్ర	...	0	4 0
4	సరస్వతీశతకము	...	0	2 0
5	సరస్వతీ రామాయణము	...	1	0 0
6	పతివ్రతాశతకము	...	0	4 0
7	భారతసీతులు (Approved.)	...	0	4 0
8	పోతన్నభక్తివైరాగ్యములు	...	0	2 0
9	వైజయంతివార్షికపత్రిక	...	1	0 0
10	రామాయణ సంకల్పవామము	...	0	4 0
11	లక్ష్మీశారదాగీతములు	...	0	10 0
12	లక్ష్మీశారదాసుభాషితము	...	0	8 0
13	లక్ష్మీశారదాశతకములు	...	0	5 0
14	వీరగాధలు	...	0	5 0
15	సుకన్య	...	0	2 0
16	బ్రహ్మపత్రోపాఖ్యానము(అను)పొగాకుచరిత్ర	...	0	3 0

వలయువారికి కవితా సంఘము రిపోర్టు ఉచితముగ వంపబడును. అందు సర్వవిషయములును గోచరము లగును. పై అన్ని గ్రంథములు ఒకేసారి కొనువారికి సంఘమువారిచే రచింపబడిన మఱికొన్ని గ్రంథము లుచితముగ నియ్యబడును.

అడ్రెసు :—పెరిసిడెంటు : స్నేహాలతా కవితా సంఘము,

కొల్లాపురం, మొరవకొండ పోస్టు,

(కర్నూలుజిల్లా.)

